

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-480/19-C

Název	Waldorfská škola České Budějovice – mateřská škola, základní škola a střední škola o.p.s.
Sídlo	M. Chlajna 23, 370 05 České Budějovice
E-mail	skola@waldorfcz.cz
IČ	28 068 769
Identifikátor	651 040 621
Právní forma	obecně prospěšná spol.
Zastupující	Mgr. Milena Vlčková
Zřizovatel	Zakladatelé Waldorfské školy České Budějovice – mateřská škola, základní škola a střední škola o.p.s., M. Chlajna 23, 370 05 České Budějovice
Místo inspekční činnosti	Senovážné náměstí 231/7 370 01, České Budějovice 23, 370 05 České Budějovice
Termín inspekční činnosti	11. 6. – 13. 6. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b), c) a odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů pro účely přiznání dotací podle zvláštního právního předpisu na základě žádosti právnické osoby, která vykonává činnost školy/školského zařízení – inspekční činnost proběhla ve střední škole.

Charakteristika

Waldorfská škola České Budějovice – mateřská škola, základní škola a střední škola o.p.s. (dále škola) rozšířila svou činnost v oblasti středního vzdělávání. Od 1. 9. 2018 byl zapsán do rejstříku škol a školských zařízení MŠMT ČR obor vzdělání 78-42-M/06 Kombinované lyceum. Nejvyšší povolený počet žáků střední školy činí 120 žáků, k termínu inspekční činnosti navštěvovalo první ročník 18 žáků, z toho jeden žák s potřebou podpůrných opatření. Výuka probíhala v pronajatých prostorech od září 2018 v ul. Nová 1871/5, od dubna 2019 se uskutečňuje na pracovišti Senovážné náměstí 231/7 v Českých Budějovicích. Tělesná výchova je vyučována v tělocvičně Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v nedaleké ulici Dukelská.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Statutárním orgánem školy je od roku 2008 ředitelka školy, která většinu kompetencí ve střední škole účelně delegovala na svoji zástupkyni. V souladu s vizí koncepce rozvoje školy byla od 1. 9. 2018 zahájena výuka v prvním ročníku lycea. Hlavní koncepční záměry jsou podrobněji rozpracovány v Koncepci rozvoje střední školy a ve školním vzdělávacím programu. Důraz je kladen na vzdělávání zaměřené na celkový rozvoj osobnosti žáka bez úzké specializace, na jeho vnitřní motivaci a aktivní a tvůrčí přístup k životu a k okolnímu světu. Naplňování koncepčních záměrů nelze za krátké období zatím úplně zhodnotit.

V oblasti řízení fungují efektivně poradní orgány (kolegium školy plnící i funkci pedagogické rady). Hospitační činnost zástupkyně ředitelky školy se zaměřovala na naplňování vzdělávacích cílů a zpětnou vazbu pro vyučující. Pravidelnost a četnost projednávání všech záležitostí v pedagogické konferenci vede k úspěšné týmové spolupráci pedagogů a kladnému vlivu na průběh vzdělávání v oblasti didaktiky i společného vzdělávání. Společné působení učitelů se projevuje v třídním společenství, významný vliv na plnění vzdělávacích úkolů mají dva třídní učitelé.

Vzdělávání ve střední škole zajišťuje celkem 14 pedagogických pracovníků včetně asistentky pedagoga pro žáka s potřebou podpůrných opatření. Všichni pedagogové splňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, umělecké předměty zajišťují svou odborností výkonní umělci. Profesionální rozvoj pedagogických pracovníků je podporován dalším vzděláváním, každý pedagog se povinně účastní minimálně dvou akcí za školní rok. Časté jsou hospitace v jiných waldorfských školách v České republice nebo v Německu. Důležitou součástí práce na českobudějovické waldorfské škole je vzájemný mentoring a působení zahraničního mentora. Někteří pedagogové jsou zároveň lektory v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.

Výuka žáků střední školy probíhala v období září 2018 – březen 2019 v učebnách Základní školy Nová ul., České Budějovice, neboť pronajaté prostory na Senovážném náměstí byly upravovány pro školské účely. O změnu místa poskytovaného vzdělání v rejstříku škol a školských zařízení bylo požádáno. V termínu inspekce byly na pracovišti na Senovážném náměstí k dispozici učebny umožňující plnění školního vzdělávacího programu (kmenové učebny, odborná počítačová učebna, sál pro eurytmii). Další učebny a prostory zejména odborné zatím nejsou dokončeny (např. přírodovědná učebna, ateliéry, žákovská knihovna apod.). Rovněž vybavení didaktickými pomůckami je skromnější. Možnost stravování žáků je zajištěna u jiného subjektu.

Činnost školy nově zapsané do rejstříku škol a školských zařízení je financována dotací ze státního rozpočtu, z plateb za vzdělávání a díky aktivnímu přístupu k získávání dalších financí navíc i z darů nadací podporujících vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka byla dobře organizačně naplánována a realizována. Vzdělávací cíle byly v souladu s vědomostními a dovednostními cíli učební osnovy a vycházely ze žákovských znalostí a dovedností. Práce s postojovými cíli však nebyla zaznamenána. Výrazným rysem hospitovaných hodin bylo zaměření na sociální a osobnostní rozvoj žáků a zájem učitelů o jejich vzdělávání. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami, kterému byla v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení poskytována podpůrná opatření čtvrtého stupně, byl velmi zdařile zapojován do většiny činností, např. v hodině eurytmie.

V hodinách vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace pracovali žáci s učebními materiály, které připravili vyučující. Samotné učení bylo vedeno formou interakce učitel – žák, většinu žáků se dařilo aktivizovat. V českém jazyce byly vhodně použity slohové postupy ve vyprávění žáků v kombinaci s ukázkami z umělecké literatury. Komunikace v cizích jazycích směřovala k získání komunikativních kompetencí k dorozumění v reálných situacích. Žáci měli v tomto školním roce možnost uplatnit své znalosti angličtiny a němčiny při pobytu v partnerské škole a následně při zeměměřičském kurzu. Vzhledem k předchozí vzdělávací cestě některých žáků existují však významné rozdíly v jejich znalostech, tento stav byl zatím málo zohledněn v diferenciaci vzdělávacích cílů.

Hospitované hodiny předmětů matematika a informatika probíhaly v klidné pracovní a vstřícné atmosféře, s výraznou podporou a využitím komunikativních kompetencí žáků. Většinou byla zaznamenána frontální výuka v kombinaci se samostatnou prací, práce ve dvojici a skupinová práce byly využity výrazně méně. Funkční bylo využívání mezipředmětových vztahů, cílený rozvoj argumentace a zdůvodňování způsobů řešení úloh. Přínosné v hodinách matematiky byly metody práce s chybou a vedení žáků k osvojení vědomostí na úrovni umožňující různé způsoby vyjádření vlastností a vztahů. Společným rysem všech mimoepochálních hodin byla nedostatečná diferenciaci směrem k rozličným druhům schopností a struktuře nadání žákům. Chybělo závěrečné zhodnocení hodiny vzhledem ke stupni dosažení cílů hodiny.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školní poradenské pracoviště složené z výchovné poradkyně (zároveň zástupkyně ředitelky) a metodičky prevence efektivně poskytuje informační, poradenské a metodické služby. Zajišťuje a koordinuje kontakt se školskými poradenskými zařízeními, spolupracuje s učiteli při uplatňování podpůrných opatření a poskytuje metodickou pomoc všem pedagogickým pracovníkům. Ve spolupráci s externími partnery realizuje celou řadu výchovných a preventivních akcí, které společně s širokou nabídkou projektových aktivit pozitivně ovlivňují výskyt rizikových jevů. Významným přínosem v této oblasti je součinnost se speciálním pedagogickým centrem, jehož metodická podpora a služby jsou využívány žákem s potřebou podpůrných opatření, vedením školy i pedagogy.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání jsou stanovena ve školním řádu, škola používá slovní hodnocení. K průběžnému hodnocení škola využívá portfolia žáků, případně procentuální vyjádření dosahované úrovně výsledků vzdělávání a prvky formativního hodnocení a sebehodnocení žáků. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu a je odborně správné a doložitelné.

Důležitým předpokladem rozvoje školy je intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci žáků. Škola je chápána jako školní společenství rodičů, učitelů a žáků, všichni mají povinnost i právo podílet se na jeho spoluutváření a spoluzodpovědnosti za výchovnou

a vzdělávací činnost. Inspektoři ČŠI byli přítomni na třídní schůzce, jíž se zúčastnili téměř všichni rodiče. Součástí programu byla prezentace ročníkových výstupů žáků – práce s hlínou (busty s příběhem) a výsledky zeměměřičského kurzu. Žáci srozumitelně a souvisle formulovali své myšlenky, vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a přiměřeně komunikační situaci. Prostor pro zlepšení se ukázal v používání spisovného jazyka, což je jedna z klíčových kompetencí absolventa středního vzdělání.

V rámci spolupráce s waldorfskými školami se škola účastní mnoha aktivit v umělecké a sportovní oblasti. Podporovateli a partnery školy jsou i významní jihočeští zaměstnavatelé v podnikatelské sféře a dále zahraniční školy a nadace.

Závěry

Vývoj školy

- Vedení školy se podařilo vytvořit základní podmínky pro činnost školy, jejímž specifikem je celostní pojetí vzdělávání spojující teoretické, praktické, umělecké a sociální aspekty. Vzdělávací výsledky vzdělávání za krátkou dobu činnosti dokládají velmi dobrou úroveň ve studijním zaměření, které je v regionu jedinečné, škola tak vhodně doplňuje vzdělávací nabídku v krajském měště.

Silné stránky

- koncept spolupráce, iniciativy a spoluzodpovědnosti všech aktérů představuje důležitý výchovný prvek a je hodnověrným základem pro zprostředkování vzdělávacího obsahu
- týdenní učiteléské konference a mentoring zajišťují efektivně společnou pedagogickou práci, vzájemnou informovanost a podporu
- učitelé se soustavně vzdělávají zejména v metodice a didaktice, tvoří vlastní učební materiály
- aktivní forma osvojování učiva směřuje k projektům, resp. ročníkovým pracím, tedy k tvůrčímu zpracování obsahů učiva, každý žák vytváří portfolio svých prací dokládajících výsledky vzdělávání; jedním z kritérií pro posouzení výkonu žáka je vlastní hodnocení
- efektivní podpůrná opatření a maximální zapojení žáka se zdravotním znevýhodněním

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- absence odborných učeben a dalších prostor umožňujících vzdělávání ve všech oblastech ŠVP
- skromná vybavenost didaktickými pomůckami
- ve výuce není diferencována náročnost vzdělávacích cílů vzhledem ke schopnostem žáka

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- dovybavit prostory školy pro všechny oblasti ŠVP (přírodovědné předměty, ateliéry, žákovská knihovna)

- ve výuce více diferencovat vzdělávací cíle, tím zajistit vzdělávací pokrok každému žákovi
- dbát na používání spisovného jazyka

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zakládací smlouva obecně prospěšné společnosti Základní škola waldorfská a mateřská škola České Budějovice o.p.s., aktuální znění k 20. 9. 2017
2. Rozhodnutí krajského úřadu Jihočeského kraje ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení o stanovení počtu žáků v jednotlivých povolených oborech a formách vzdělávání ze dne 30. 5. 2018
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu střední školy do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2018
4. Výpis z rejstříku obecně prospěšných společností vedeného Krajským soudem v Českých Budějovicích, spisová značka O 142 ke dni 10. 6. 2018
5. Žádost o změnu zápisu v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 10. 6. 2019
6. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni 10. 6. 2019
7. Školní vzdělávací program Střední školy Waldorfské lyceum, platné od 1. 9. 2018, počínaje 1. ročníkem včetně přílohy č. 1
8. Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, katalogové číslo žáka 1 ze dne 30. 8. 2018 s platností od 1. 9. 2018
9. Krizový plán střední školy ze dne 1. 9. 2018 pro školní rok 2018/2019
10. Organizační řád střední školy ze dne 28. 8. 2018
11. Provozní řád Waldorfské školy České Budějovice o. p. s. – střední školy ze dne 28. 8. 2018
12. Jmenování do funkce zástupkyně ředitelky střední školy ze dne 3. 9. 2018
13. Školní řád Waldorfské střední školy v Českých Budějovicích se sídlem Senovážné náměstí 7, 370 01 České Budějovice ze dne 30. 8. 2018
14. Třídní kniha pro školní rok 2018/2019
15. Rozvrh hodin platný v termínu inspekce
16. Školní matrika a doklady o průběhu a ukončování vzdělávání, školní rok 2018/2019
17. Výroční zpráva za školní rok 2017/2018
18. Kniha úrazů střední školy pro školní rok 2018/2019
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků střední školy (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
20. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví
21. Dokumentace školy vztahující se k hodnocení finančních podmínek za období roku 2018 tj. září až prosinec 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jana Cipínová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Jana Cipínová v. r.

Mgr. Ivan Bartoš, PhDr., školní inspektor

Mgr. Ivan Bartoš, PhDr. v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice

Bc. Ladislava Svatošová v. r.

V Českých Budějovicích 21. 6. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Milena Vlčková, ředitelka školy

Mgr. Milena Vlčková v. r.

V Českých Budějovicích 8. 7. 2019